

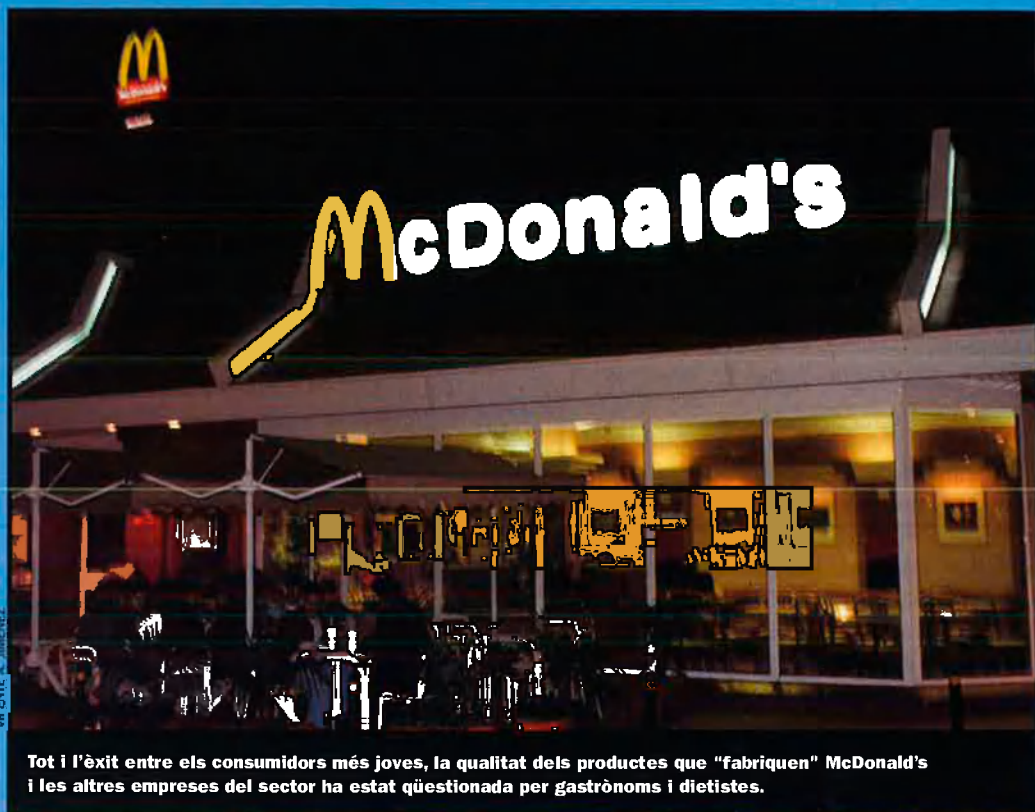
Cinc cèntims del judici que McDonald's no pot oblidar

1. Una jardinera i un carter decideixen celebrar el dia internacional contra McDonald's a Londres cap a la vesprada del 16 d'octubre de 1985. Així que imprimeixen unes desenes de pamflets titulats "Què hi ha de mal en McDonald's? Tot allò que ells no voldrien que sabessis". El petit fulletó assolix una projecció social inusitada i tant en els diaris britànics nacionals com en la televisió pública les acusacions del prospecte obren un intens debat sobre la qualitat dels aliments i la trajectòria empresarial de McDonald's.

2. McDonald's amenaça de demandar la BBC i el periòdic *The Guardian* per calúmnies el 1989, però finalment es decideix dur a judici una petita cooperati-

va de comestibles de Nottingham, Veggie, per repartir el famós pamflet. La temptativa acaba en un cul-de-sac perquè allò que McDonald's hauria de fer és assenyalar els redactors originals del pamflet. McDonald's contracta llavors dues firmes d'investigadors privats que, a finals d'any, aconsegueixen descobrir la identitat de la jardinera i el carter. Resulten ser Helen Steel i Dave Morris. La corporació engega aleshores el que serà el judici més llarg de la història legal britànica que, rere múltiples sessions prèvies, comença el 1994 al Jutjat Reial de número 35 de Londres.

3. Dos anys i mig després, 40.000 pàgines de proves i més de 20.000 de transcripció més tard, el jutge Mr. Bell sentència a favor de McDonald's. Però... havia guanyat McDonald's el cas? Malgrat haver fracassat a provar tots els continguts del pamflet, Steel i Morris havien demostrat que la corporació manipulava l'audiència infantil, que la informació que facilitava sobre nutrició i menjar era falsa, que hi ha greus riscos de salut per als clients habituals, que les condicions dels seus treballadors vulneren drets fonamentals i que practica la crueltat sistemàtica amb els animals que sacrifica. Som al 1997 i la campanya contra McDonald's s'ha estès a més d'una vintena de països -fins hi ha oficina a Barcelona-. Al Regne Unit, les donacions populars sumaren més de 35.000 lliures i dos dies després del veredict, quan Steel i Morris anuncien que no pagaran la multa de 60.000 lliures deguda a McDonald's, acti-

Tot i l'èxit entre els consumidors més joves, la qualitat dels productes que "fabriquen" McDonald's i les altres empreses del sector ha estat qüestionada per gastrònoms i dietistes.

vistes reparteixen 400.000 noves còpies del pamflet davant de 502 restaurants McDonald's. McDonald's declara oficialment que desisteix de rebre la compensació.

4. L'esperit de lluita aixecat durant el judici es revela imparable també als tribunals: la justícia britànica havia negat a Steel i Morris ajuda legal per tractar-se d'un afer de calúmnies, situació davant la qual el carter i la jardinera van dur el sistema legal del país al Tribunal Europeu de Drets Humans, a Estrasburg. El 2001, la denúncia és acceptada, i el febrer del 2005, el Tribunal Europeu sentència a favor dels demandants: Steel i Morris han rebut 92.300 euros en compensació de les lleis "opressives i injustes" del Regne Unit, que des de febrer es discuteixen al Parlament a petició de la Cambra dels Lords.

5. I la McBatalla continua: el fantasma del judici percaçarà McDonald's en el seu cinquantè aniversari aquest abril. BBC Four emet el dia 13 d'abril el film documental *McLibel: Burger culture on trial*, que relata el procés del principi al final, que distribueix Outfoxed als cinemes dels Estats Units, que des del 15 serà a la venda en DVD i que inclou aquesta gens amistosa declaració de Steel i Morris: "Hem d'esperar amb optimisme el funeral de McDonald's, no el seu aniversari!"

Victorià Jiménez
Londres